

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
A Study of State and Problems on Educational Resource Management of
Educational Institutions under Sing Buri Primary Educational Service Area
Office

Received: December 27, 2021 Revised: 14 December 30, 2021 Accepted: December 31, 2021

รับเข้า : 27 ธ.ค. 64 แก้ไข : 30 ธ.ค. 64 ตอบรับ : 31 ธ.ค. 64

พงศธร แสนเมือง^{1*}

Phongsatorn Saenmuang^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีและเพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ ผู้บริหาร 109 คน ครูผู้สอน 148 คน รวมทั้งหมด 257 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่าสถิติ One-Way ANOVA

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี อยู่ในระดับมาก และสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี อยู่ในระดับ น้อย
2. สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ และจำแนกตามตำแหน่ง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทรัพยากรทางการศึกษา, การบริหาร , ปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษา

^{1*}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1*}Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University

*Corresponding author E-mail: pongsathorn0022@hotmail.com

Abstract

This research aims to study the state and problems towards educational resource management of educational institutions under Sing Buri Primary Educational Service Area Office and to compare administration state and educational resources of educational institutions under Sing Buri Primary Educational Service Area Office. The sample group used in the research included 109 executives and 148 teachers totaling 257 participants. The research instrument for data collection included a questionnaire on state and problems on educational resource management. Statistics for data analysis included average, standard deviation, t-test and One-Way ANOVA.

Results revealed that.

1. At the operational level, educational resource management of educational institutions under Sing Buri Primary Educational Service Area Office was in general at a high level, and the state and problems towards educational resource management of educational institutions under Sing Buri Primary Educational Service Area Office was overall at a low level.

2. The state of educational resource management of educational institutions under Sing Buri Primary Educational Service Area Office was indifferent across genders and positions at the statistically significant level of .05, and also the state of educational resource management of educational institutions under Sing Buri Primary Educational Service Area Office was indifferent across work experience and school sizes.

Keywords: Educational resource, Administration, Problems on Educational Resource Management

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่มต้นทุนทางสังคมให้แก่ทรัพยากรบุคคลอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญสูงสุดของประเทศ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2563 กระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิรูปการศึกษาในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านระบบการบริหารการศึกษา ทั้งนี้ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับทุกประเภท ดังนั้น การกำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนและส่งเสริมทรัพยากรในด้านต่างๆ เพื่อการศึกษา รวมทั้งกำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการศึกษา และกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเขตบริหารการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดขึ้น โดยคำนึงถึงปริมาณ

สถานศึกษาจำนวนประชากรเป็นหลัก รวมทั้งกำหนดให้มีคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา ประสานงานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย นอกจากนั้น ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ทำให้การจัดการการศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2553)

แนวคิดทางการบริหารการศึกษาที่ต้องการให้มีการใช้ทรัพยากร การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด การให้เขตพื้นที่การศึกษาเป็นศูนย์กลางประสานระหว่างสถานศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ตามสถานภาพของครูผู้สอน ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา ดังนี้ (1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษา ได้ตามความเหมาะสมทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากร ดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสม และความจำเป็นทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (ราชกิจจานุเบกษา, 2545) ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าทรัพยากรทางการศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญ โดยรัฐมุ่งหวังที่จะให้มีการนำทรัพยากรเหล่านี้มาจากหลายๆ แหล่งเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบ โดยตรงเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาเหล่านี้ จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาของตนอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด ดังที่จันทร์เพ็ญ ทันทรม (2555) อธิบายถึงความจำเป็นในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาทุกๆ กิจกรรมไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ หรือสิ่งอื่นๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาต่างๆ ภายในเขตพื้นที่การศึกษา การควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานผู้รับผิดชอบการบริหารทรัพยากร การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมใหม่ๆ

และเพื่อเป็นการกระจายทรัพยากร โดยยึดหลักในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หลักความเสมอภาคในการบริหารทรัพยากร ซึ่งต้องถือหลักความเสมอภาคอย่างเคร่งครัด คือ ต้องมีความเสมอภาคในด้านคุณภาพและความเสมอภาคในด้านโอกาส และความเสมอภาคในด้านอื่นๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันทั้งระบบ

ปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เงินงบประมาณ และบุคลากรซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี และเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาต่างๆ ภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถ นำไปใช้ในบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษา การแก้ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาทั้งในระดับสถานศึกษาหรือระดับเขตพื้นที่การศึกษาในอนาคตได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

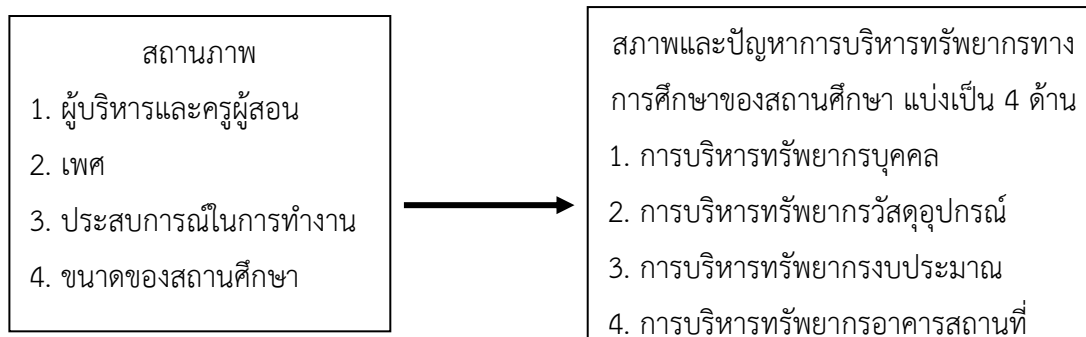
1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ประกอบด้วย การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ การบริหารทรัพยากรงบประมาณ และ การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ คือ ผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2562 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน และครูผู้สอน จำนวน 984 คน รวม 1,092 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2562 จากจำนวนประชากร 1,092 คน ผู้วิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ผู้บริหารทั้งหมด 109 คน และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดโรงเรียนแต่ละอำเภอโดยโรงเรียนขนาดเล็ก ประชากร 513 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 64 คน โรงเรียน ขนาดกลาง ประชากร 301 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 49 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ ประชากร 215 คน ได้กลุ่ม ตัวอย่าง 35 คน ได้กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนรวม 148 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 257 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของการ วิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น ดังนี้

แบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale) 5 ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแยกเป็นการปฏิบัติและการสภาพปัญหาใน 4 ด้าน คือ 1) การบริหารทรัพยากรบุคคล 2) การบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ 3) การบริหารทรัพยากรงบประมาณ และ 4) การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

โดยแบบสอบถามทั้งหมดให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้วยวิธีการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แล้วนำไป tryout กับผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.83

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม เสนอไปยังผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพื่อขอหนังสือในการขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 จัดเตรียมแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเองตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนและเตรียมมาวิเคราะห์ จำแนก ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ววิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลข้อมูล โดยผู้วิจัยปรับใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด (2556) โดยแบ่งเป็น 2 เกณฑ์ คือ

1) ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ใช้เกณฑ์ในการแปลผลข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง	ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง	ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง	ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง	ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง	ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ใช้เกณฑ์ในการแปลผลข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง	มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาการบริหารทรัพยากรทาง
การศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ และตำแหน่ง ด้วยสถิติ
t-test ประสิทธิภาพในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ใช้สถิติ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปล ความหมาย
1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	4.34	0.205	มาก
2. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	4.37	0.143	มาก
3. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	4.48	0.222	มาก
4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	4.43	0.165	มาก
รวม	4.38	0.158	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.158)
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการบริหารทรัพยากร
งบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.48, S.D. = 0.222) รองลงมาคือด้านการบริหารทรัพยากรอาคาร
สถานที่ ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.165) และน้อยที่สุดคือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. =
0.205)

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

รายการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปล ความหมาย
1. ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล	2.03	0.256	น้อย
2. ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์	1.96	0.189	น้อย
3. ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ	1.68	0.156	น้อย
4. ด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่	1.74	0.236	น้อย
รวม	1.89	0.203	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.89$, S.D. = 0.203) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน โดยด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.68$, S.D. = 0.156) รองลงมาคือด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ($\bar{X}= 1.74$, S.D. = 0.236) และมากที่สุดคือด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}= 2.03$, S.D. = 0.256)

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

สถานะ	จำนวน (n)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	Df	t	Sig.
เพศชาย	140	4.37	1.723	2.302	0.235	.231
เพศหญิง	117	4.42	1.203			

**P> .05

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่ง

สถานะ	จำนวน (n)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	Df	t	Sig.
เพศชาย	148	4.39	1.635	2.230	0198	.658
เพศหญิง	109	4.40	1.198			

**P> .05

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ ในการทำงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
	ระหว่างกลุ่ม	.238	4	.078	.323	.745
	ภายใน	45.993	198	.242		
	รวม	46.231	202			

**P> .05

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของ สถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
	ระหว่างกลุ่ม	.156	3	.085	.206	.623
	ภายใน	23.365	223	.198		
	รวม	23.521	226			

**P> .05

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ระดับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีได้จัดให้มีการระงับปฏิบัติการการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ทำให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา โดยด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล สถานศึกษามีการวางแผนและการกำหนดอัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษาที่ตรงกับภาระงาน และมีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษารวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ มีการจัดหา การจัดซื้อ การจัดจ้างตรงกับความต้องการของ สถานศึกษา เน้นการใช้อย่างประหยัด การใช้ให้ถูกวิธี การระมัดระวังการใช้ไม่ให้ชำรุดเสียหาย มีการ บำรุงรักษา การทำความสะอาดหลังจากการใช้ การซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ชำรุด และมีการควบคุมโดย การนำลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมวัสดุอุปกรณ์การตรวจสอบให้ตรงกับบัญชีหรือทะเบียน การจำหน่าย เช่น การขาย การแจกจ่าย การแปรสภาพเมื่อชำรุดหรือทำลายอย่างถูกต้อง ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ มีการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามรายการและแผนงาน การเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน รวมตลอดถึงการรายงานผลต่างๆ ที่ใช้เพื่อ งานนั้นๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ มีการวางแผนก่อสร้าง การควบคุมดูแลการก่อสร้าง การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม มีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การทำความสะอาด การซ่อมแซมเมื่อชำรุด การดูแลรักษาความปลอดภัย การพัฒนาให้ดีขึ้น มีการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ดูว่าใช้มากน้อยเพียงไร บางห้องจำนวนนักเรียนที่ใช้น้อยมาก และจัดสรรให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน มีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ประเมินข้อดีข้อเสีย และปัญหาที่พบ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง ทั้งหมดทั้งมวลต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งผู้บริหาร ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาจึงจะทำให้การบริหารทรัพยากรการศึกษาเป็นไปอย่างเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบรรจง เนียมประสิทธิ์ (2558) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน ทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ได้ลงความเห็นไว้ว่าการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดได้จะต้องครอบคลุมการบริหารทรัพยากรทาง

การศึกษาทุกด้าน อย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีงบประมาณมาใช้จ่ายเพียงพอ มีอาคารสถานที่เพียงพอ มีสื่อทางการศึกษาหลากหลาย รู้จักนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการศึกษา และรู้จักใช้เวลาให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด และสอดคล้องกับสุเทพ พานิชกุล (2557) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นั้นเป็นผลจากความร่วมมือในการปฏิบัติงานทั้งในระดับผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งเล็งเห็นคุณค่าทรัพยากรทางการศึกษาจึงส่งผลให้ทรัพยากรทางการศึกษาทุกด้าน เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า สภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ และจำแนกตามตำแหน่ง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสภาพการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียนไม่มีผลต่อการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จึงแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารครูผู้สอนรวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาได้มีการวางแผนการทำงาน มีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ดี ประกอบกับสภาพพื้นที่เอื้ออำนวยในการบริหารงานทรัพยากร เพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา มีการกระจายอำนาจการบริหารไปยังหัวหน้าแผนก มีการกำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อให้การบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาเพียงพอต่อความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับพิกุล อนุมขวัญ (2558) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มี เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับสังวาลย์ วุฒิสเลา (2555) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอบุลาราชธานี เขต 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา ในการทำงานต่างกัน มีลักษณะการทำงานในด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญด้านกระบวนการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากการบริหารงานทรัพยากรทางการ การศึกษาในทุก ๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

2. การบริหารทรัพยากรบุคคล ควรส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการทางวิชาชีพและองค์ความรู้ทางวิชาการ โดยส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาให้เข้าสู่ตำแหน่งวิชาชีพที่สูงขึ้น

3. การบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ต้องมีการวางแผนและมีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การจัดให้มีการใช้อาคารสถานที่อย่างเหมาะสม การดูแลรักษาความปลอดภัย เพื่อให้สถานที่อาครเรียนมีสภาพเหมาะสมต่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษาร้อยต่อไปควรศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานด้านวิชาการ และกระบวนการทางการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งกระบวนการบริหารงานทั้งสองจะสัมพันธ์กับกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์เพ็ญ ทนพรม. (2555). การบริหารจัดการทรัพยากรการศึกษาสู่การพัฒนาการเรียนการสอน. เข้าถึงจาก <https://www.gotoknow.org/posts/357010>.
- บรรจง เนียมประสิทธิ์. (2558).สภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พุทธศักราช 2553. (2553, 22 กรกฎาคม).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545. (2545, 19 ธันวาคม), ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก.
- พิกุล ถนอมขวัญ. (2558).สภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.ปีที่ 5(1).
- สังวาลย์ วุฒิสเลา. (2555).สภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอบุลาราชธานี เขต 5. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.ปีที่ 2(2).
- สุเทพ พานิชกุล. (2557). พฤติกรรมการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร.ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.